

Handläggare

Ulf Lindahl (ull001)

Fastställare

Anders Sylvan (asn130)

Gäller förHälsö- och sjukvårdsförvaltning
Läkemedelsenheten**Dokumenttyp**

Rutin

Giltigt till och med

2025-11-28

Granskare

Karl Mossberg (kht005), Maria Ryd (mrd011)

Fastställt

2023-11-28

Reviderat

2023-11-28

Dokumentnr / Version

779763 / Version 1

Processägare

Maria Alsén Lindström (man021)

Ytterligare information

Utbyteslista för ögondroppar

I samband med vårdtillfälle på sjukhus kortare än en månad kan utbyte ske fritt mellan nedanstående ögondroppar (inom varje grupp), oavsett vilket läkemedel som är ordinerat. Byte får endast ske om beslut tagits av vårdenhetens verksamhetschef.

Listan är framtagen av Läkemedelskommitténs terapigrupp ögon. Titta i "letaläkemedelsfilen" på intranätet för att se var du hittar motsvarande ögondroppar.

Utbytesgrupperna i tabellerna är inte samma som i FASS, utan innehåller även läkemedel med annan substans med liknande verkningsätt/effekt. Observera även att ersättningsdropparna kan ha annan dosering än patientens befintliga ordination. Speciella ordinationer kan dessutom förekomma och vid tveksamheter ska ögonkliniken alltid kontaktas för konsultation. Rekommenderade läkemedel i listorna innefattar i samtliga fall endospipetter där så är möjligt, för att kunna tillgodose patienter som behöver undvika konserveringsmedel. Det går bra att använda flaska i stället om patientens ordination så tillåter.

I NCS Cross:

Sjuksköterskan skriver i utdelningskommentaren vilket/vilka läkemedel som är givna.

Utbyte till ersättningsdroppar kan fortgå under hela vårdtiden på sjukhus. Vid utskrivning/vårdövergång är det viktigt att säkerställa att patienten återgår till sina ordinarie förskrivna ögonläkemedel.

Generellt vid administrering av ögondroppar gäller:

- Skaka behållaren före användning.
 - Om patienten har flera sorter ska det gå **minst 10 minuter** mellan varje sort.
- Ögondroppar ges först, följt av geldroppar (till exempel Viscotears) och salva administreras sist.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Rutin	2023-11-28	2023-11-28	2025-11-28	779763 / Version 1

S01B Ögondroppar vid inflammation

BEFINTLIG ORDINATION	ERSÄTTS MED	DOSERING
Baxil, Isopto-Maxidex, Maxidex, Opnol	Dexafree	Enligt ordination

S01GX Ögondroppar vid allergisk konjunktivit

BEFINTLIG ORDINATION	ERSÄTTS MED	DOSERING
Allgil, Emadine, Lecrolyn, Lecrolyn Sine, Livostin, Lomudal, Natriumkromoglikat ABECE, Olopatadin, Opatanol, Toreadin, Zaditen	Dessa ögondroppar kan oftast pausas under vårdtiden	-

S01E Medel vid glaukom

BEFINTLIG ORDINATION	ERSÄTTS MED	DOSERING
Alphagan, Brymont, Iopidine	Brimonidin (flaska)	1x2
Azopt, Brinzolamid	Trusopt (endospipetter)	1x2
Optimol, Betoptic, Betoptic S	Timosan (endospipetter)	1x1 (på morgonen)
Bondulc, Bimatoprost, Izba, Latanoprost, Lumigan, Taflotan, Travatan, Travoprost, Xalatan	Monoprost (endospipetter)	1x1 (på kvällen)
Pilokarpin 2 %	Pilokarpin 4 %	1x3

S01E Medel vid glaukom, kombinationspreparat

Kombinationspreparaten kan ersättas med två preparat som doseras var för sig (t.ex. Trusopt + Timosan i stället för Cosopt).

BEFINTLIG ORDINATION	ERSÄTTS MED	DOSERING
Azarga, Brinzolamide/Timolol, Cosopt, Dorlatim, Dorzolamid/Timolol, Duokopt, Torzkom	Trusopt (endospipetter) + Timosan (endospipetter)	1x2 1x1 (på morgonen)
Bimatoprost/Timolol, DuoTrav, Fixopost, Ganfort, Latacomp, Taptiqom, Travoprost/Timolol, Xalcom, Xatabloc	Monoprost (endospipetter) + Timosan (endospipetter)	1x1 (på kvällen) 1x1 (på morgonen)
Combigan	Brimonidin (flaska) + Timosan (endospipetter)	1x2 1x1 (på morgonen)
Fotil	Pilokarpin 2% (endos) + Timosan (endospipetter)	1x2-3 1x1 (på morgonen)
Fotil forte	Pilokarpin 4 % (endos) + Timosan (endospipetter)	1x2-3 1x1 (på morgonen)
Simbrinza	Brimonidin (flaska) + Trusopt (endospipetter)	1x2 1x2

S01XA20 Ögondroppar som tårsubstitut

GRAD AV BESVÄR	ANVÄND	ERSÄTTER
Lätta till medelsvåra besvär	Artelac (endospipetter) 1 droppe vid behov	Övriga tårsubstitut
Svåra besvär (eller om man inte vill droppa så ofta)	Viscotears (endospipetter) 1 droppe vid behov	Övriga tårsubstitut

Generellt byte av ovanstående ögondroppar får ske efter påskrift från klinikansvarig läkare. När ett utbyte av ögondroppar skett enligt ovan så bör detta framgå i ordinationshandlingen.

Mottagning/avdelning

Underskrift

Namnförtydligande

Datum

Utskrivet av

Utskriftsdatum